

Material de Formació

Salut Laboral i funcions dels i les Delegades de Prevenció

Setembre 2014, Secretaria de Salut Laboral de CGT de
Catalunya

Continguts de la Jornada de Formació

1. Què és un/a Delegat/da de Prevenció?
2. Quants hem de tenir a l'empresa?
3. Quines funcions té un/a Delegat/da?
4. Què és el Comitè de Seguretat i Salut?
5. Actuació Preventiva (sense que s'hagi donat cap Accident de Treball o Malaltia Professional)
6. Hi ha hagut un Accident de Treball a l'empresa, que haig de fer?
7. S'han detectat Malalties Professionals a l'empresa, que haig de fer?
8. Nocions bàsiques de prestacions de Seguretat Social
9. Salut Laboral i Negociació Col·lectiva

1. Què és un/a Delegat/da de Prevenció?

El Delegat/da de Prevenció és el o la representant dels i les treballadores amb funcions específiques en matèria de prevenció de riscos laborals.

Normativa: Article 35 i següents de la Llei de Prevenció de Riscos Laborals, 31/1995

Els i les Delegades de Prevenció de CGT de Catalunya tenen la funció de lluitar per l'aplicació REAL i EFECTIVA de les mesures de prevenció de riscos a l'empresa

NO T'ARRONSIS DAVANT L'EMPRESARI, EN MATÈRIA DE PREVENCIÓ DE RISCOS TENS MOLTES POSSIBILITATS D'ACCIÓ LEGAL I SINDICAL

2. Quants hem de tenir a l'empresa?

- Fins a 30 treballadors/es: El Delegat/da de Prevenció és el Delegat de Personal***
- De 31 a 49 treballadors/es: El Delegat/da de Prevenció es tria entre els Delegats de Personal***
- De 50 a 100 treballadors/es: 2 Delegats/es de Prevenció es tria entre els Delegats de Personal***
- De 101 a 500 treballadors/es: 3 Delegats/es de Prevenció es tria entre els Delegats de Personal***
- De 501 a 1000 treballadors/es: 4 Delegats/es de Prevenció es tria entre els Delegats de Personal***
- De 1001 a 2000 treballadors/es: 5 Delegats/es de Prevenció es tria entre els Delegats de Personal***
- De 2001 a 3000 treballadors/es: 6 Delegats/es de Prevenció es tria entre els Delegats de Personal***
- De 3001 a 4000 treballadors/es: 7 Delegats/es de Prevenció es tria entre els Delegats de Personal***
- De 4001 treballadors/es en endavant: 8 Delegats/es de Prevenció es tria entre els Delegats de Personal***

3. Quines funcions té un/a Delegat/da?

Les principals són DRET A INFORMACIÓ, CONSULTA, PARTICIPACIÓ I FORMACIÓ:

Dret a Informació: Els i les Delegades de Prevenció tenen dret a tenir tota la documentació relativa a la prevenció de riscos laborals a l'empresa, i la necessària per a poder realitzar les seves funcions de forma real i efectiva. A més l'empresa li ha d'aportar la informació de qualsevol Accident de Treball o Malaltia Professional que es doni a l'empresa.

Dret a Consulta: Tens dret a que l'empresari et consulti abans d'implementar una mesura amb conseqüències de Salut Laboral, i que l'Informe que es realitzi pels o les Delegats/des de Prevenció sigui contestat de forma raonada per l'empresa.

Vigilar i controlar el compliment de la normativa en matèria de Salut Laboral

Acompanyar als tècnics o Inspectors de Treball en els seves visites al centre de treball. És molt important poder dir la teva opinió en cada inspecció.

Pots arribar a **paralitzar la producció** de l'empresa en cas de **RISC GREU I IMMINENT**

4. Què és el Comitè de Seguretat i Salut?

Es crea en centres de treball o empreses de més de 50 treballadors/es, format per els i les Delegades de Prevenció i representants de l'empresa, amb la funció de consulta regular i periòdica en matèria de prevenció de riscos laborals.

L'empresa acostuma a portar tècnics i assessors.

Els i les Delegades de Prevenció tenen dret a ser acompanyats per un assessor tècnic, al que s'abonarà els mateixos honoraris que als assessors de l'empresa. L'Assessor pot ser un company/a Delegat de Prevenció de CGT d'una altre empresa que ja hagi conegut un cas semblant.

Consell: aixeca acta de totes les reunions. Deixa constància de qualsevol incidència, Accident o risc a l'empresa

Normativa: Articles 19 de l'Estatut dels Treballadors i 38 i 39 de la Llei de Prevenció de Riscos Laborals, 31/1995

5. Actuació Preventiva (sense que s'hagi donat cap Accident de Treball o Malaltia Professional)

Els i les Delegades de Prevenció han de tenir una actuació ofensiva en la vigilància del compliment REAL i EFECTIU de la normativa en matèria de Salut Laboral.

- Denuncia a Inspecció de Treball qualsevol infracció empresarial: pots aconseguir millores reals, o si l'empresa no soluciona el risc la simple existència d'aquesta denuncia pot ser una ajuda pels i les Delegades de Prevenció en cas d'Accident de Treball, o pel propi afectat/da per un Accident de Treball.
- La regla d'or de la Prevenció de Riscos és intentar evitar el risc en l'origen, i només avaluar aquells riscos impossibles d'evitar (que haurien de ser molt pocs), prioritzant les mesures de prevenció col·lectives a les individuals.
- **No t'arrossis davant l'empresari**. La llei en matèria de prevenció de riscos et dona moltes eines per a incidir a l'empresa.

6. Hi ha hagut un Accident de Treball a l'empresa, que haig de fer?

El primer que cal fer és **investigar l'Accident de Treball**, tant si és greu, lleu o simple incident (sense ni tan sols baixa mèdica). Parla amb els o les treballadores afectades, els o les testimonis i busca el màxim d'informació (l'empresari està obligat a donar tota la informació al o la Delegada de Prevenció). Si ho fas ràpid tindràs més possibilitats.

Moltes vegades l'empresa qualifica l'Accident de Treball de "lleu" per no haver de comunicar-ho a la Inspecció de Treball: en aquest cas cal denunciar-ho a la Inspecció. L'Accident de Treball no notificat no existeix legalment.

Aportar a la Inspecció tota la informació de l'Accident de Treball, i mantenir un canal de comunicació amb l'Inspector/a: normalment l'empresa aporta documentació parcial o falsa. Els Inspectors són persones amb mail i telèfon, i a vegades més accessibles del que ens pensem.

Dona suport al o la afectada per a que totes les prestacions derivades de l'Accident de Treball es reconeguin com a tals

7. S'han detectat Malalties Professionals a l'empresa, que haig de fer?

Les Malalties Professionals tenen característiques pròpies, al ser moltes vegades causades per exposicions continuades en el temps (moltes vegades anys o dècades) a productes, substàncies o ritmes de treball.

- Demana el màxim d'informació a l'empresa respecte al causant de la malaltia Professional (Avaluacions de Riscos, Vigilàncies en la salut,...)
- És bàsic un seguiment del compliment real i efectiu de la Vigilància en la Salut Específica pel risc detectat. La Vigilància en la Salut serà l'eina principal per evitar les Malalties Professionals, però ha de ser REAL I ESPECÍFICA PEL RISC DETECTAT (moltes vegades és genèrica i purament formal)
- Fes un registre i seguiment dels casos detectats a l'empresa
- Denúncia a la Inspecció qualsevol incompliment en aquesta matèria

8. Nacions bàsiques de prestacions de Seguretat Social I

- Què és un Accident de Treball?

Accident de Treball és qualsevol qualsevol lesió corporal que el treballador pateixi com a conseqüència del treball per compte aliena (art. 115 LGSS). Inclou:

Els causats al anar o tornar de la feina (in itinere)

Malalties anteriors agreujades per la feina

- Què és una Malaltia Professional?

És una Malaltia que està dins el Quadre de Malalties Professionals relacionada amb una activitat física o exposició a producte concret. (article 116 LGSS)

Per exemple, és Malaltia Professional l'asbestosis de treballador exposat laboralment a l'amiant, doncs l'asbestosis consta al Quadre de Malalties Professionals com a patologia derivada de l'exposició a l'amiant.

Si la Malaltia no consta al Quadre de Malalties Professionals no és una Malaltia Professional, sinò Accident de Treball

8. Nocións bàsiques de prestacions de Seguretat Social II

- **Incapacitat Temporal:** La baixa mèdica del o la treballadora per no poder treballar temporalment. La durada màxima és de 18 mesos (1 any més una pròrroga de sis mesos).

Si és per contingència professional la prestació és a càrrec de la Mútua, que no només realitza els controls mèdics sinó que té competències per donar alta si considera que hi ha milloria.

Si és per Malaltia Comuna la competència de l'alta mèdica és del metge de capçalera o l'ICAM, i la Mútua (a pesar d'abonar la prestació) només pot donar alta mèdica per inassistència a la revisió mèdica.

- **Graus d'Invalidesa:** Incapacitat Permanent Parcial, Total, Absoluta i Gran Invalidesa
- **Recàrrec per manca de mesures de seguretat:** si l'Accident de Treball o Malaltia Professional s'han donat per una infracció empresarial en matèria de Salut Laboral, la Inspecció de Treball pot proposar un Recàrrec del 30% al 50% sobre totes les prestacions derivades de l'Accident de Treball o Malaltia Professional. (art. 123 LGSS)

9. Salut Laboral i Negociació Col·lectiva

La CGT ha d'apostar per a que en la Negociació Col·lectiva es donin millores al mínim establert per la llei, i com a exemples:

- Millores en les prestacions de maternitat i lactància: sobretot en aquells sectors productius amb exposicions a productes tòxics (com per exemple a FUNOSA, fundicions de l'Anoia)
- Millores en les prestacions derivades d'Accident de Treball o Malaltia Professional, com baixes al 100% del salari, indemnitzacions en cas d'invalidesa o mort, complements,...
- Dret a reingrés en l'empresa amb adequació de lloc de treball en cas d'invalidesa total per a la feina habitual (com en els casos de SEAT o TMB).

La llei només és un mínim de protecció, i sempre és possible i recomanable que a través de la Negociació Col·lectiva es millorin drets i prestacions

Les millores de Seguretat Social pactades passen a ser drets dels i les treballadores

